



DEPARTAMENTO TI EDUKASION  
KA 'OIHANA HO'ONA'AUAO

**MASANSAN A MAISALSALUDSOD MAIPAPAN ITI LIBRE KEN NAKSAYAN A BAYAD TI MAKAN ITI ESKUELAAN**

Hulio 1, 2024

Patgen a Nagannak/Paraguardia:

Kasapulan dagiti ubbing ti nasustansia a makan tapno mayat ti panagsursuroda. Mangipapaay dagiti publiko nga eskuelaan iti Hawaii kadagiti nasustansia a makan kada aldaw ti eskuela. Bayad ti pammigat \$1.10; bayad ti pangngaldaw \$2.50 iti elementaria ken \$2.75 iti estudiante iti sekundaria. **Mabalin a makualipikar ti annakmo iti libre a pannangan wenno iti naksayan a bayad ti makan.** Ti naksayan a bayad ket \$0.30 para iti pammigat ken \$0.40 para iti pangngaldaw. Daytoy ket aplikasion para iti benepisio iti libre wenno naksayan a bayad ti makan, ken mangikeddeng iti detalyado nga instruksion. **Boluntario** ti panangkompleso iti daytoy nga aplikasion. Adda iti baba ti dadduma a gagangay a saludsod ken sungbat a makatulong kenka iti proseso ti aplikasion.

**1. SINO TI MAKAALA ITI LIBRE WENNO NAKSAYAN A BAYAD TI MAKAN?**

- Amin nga ubbing iti sangakabbalayan nga umaw-awat iti benepisio manipud iti Supplemental Nutrition Assistance Program (SNAP) wenno Temporary Assistance for Needy Families (TANF) ket kualipikado iti libre a makan.
- Ti ubbing iti poder ti maysa a paraaywan nga adda iti sidong ti legal a responsabilidad ti maysa a foster care agency wenno korte ket kualipikado iti libre a makan.
- Ti ubbing a makiparpartisipar iti Head Start a programa iti eskuelaanda ket kualipikado iti libre a makan.
- Ti ubbing a makaragpat iti depinasion ti awanan pagtaengan, naglibas, wenno migrante ket kualipikado iti libre a makan.
- Mabalin nga umawat ti ubbing iti libre wenno naksayan a bayad ti makan no ti sapul ti sangakabbalayan ket bumaba wenno adda iti baba ti limit ti Federal Income Eligibility Guidelines (kitaen ti tsart iti baba).

**TSART TI FEDERAL ELIGIBILITY INCOME PARA ITI TAWEN A PANAGESKUELA 2024-2025**

Kadakkel ti Sangakabbalayan	Tinawen	Binulan	Linawas		Kadakkel ti Sangakabbalayan	Tinawen	Binulan	Linawas
1	\$ 32,024	\$ 2,669	\$ 616		5	\$ 77,830	\$ 6,486	\$ 1,497
2	\$ 43,475	\$ 3,623	\$ 837		6	\$ 89,281	\$ 7,441	\$ 1,717
3	\$ 54,927	\$ 4,578	\$ 1,057		7	\$ 100,733	\$ 8,395	\$ 1,938
4	\$ 66,378	\$ 5,532	\$ 1,277		8	\$ 112,184	\$ 9,349	\$ 2,158
Para iti kada kanayonan a tao:						\$ 11,452	\$ 955	\$ 221

- 2. KASANOK NGA AMMO NO TI ANNAKMO KET KUALIPIKADO KAS AWANAN PAGTAENGAN, MIGRANTE, NAGLIBAS?** Awan kadi ti permanente nga adres dagiti miembro ti sangakabbalayan? Agkakabbalaykayo kadi iti maysa a paglinongan, hotel, wenno sabali pay a temporario nga urnos ti panayan? Umakar-akar kadi ti sangakabbalayan iti kada sabali a panawen? Adda kadi aniaman nga ubbing a kabbalaymo a pinilida a panawan ti dati a sangakabbalayanda? No ti panagkunam ket maragpat ti ubbing iti sangakabbalayan dagitoy a deskripsion ken saan pay a naibaga kenka a makaala ti ubbingmo iti libre a makan, pakikontak ti eskuelaan ti anakmo para iti kanayonan a tulong.
- 3. MASAPUL KADI A FILL OUT-AK TI APLIKASION PARA ITI KADA UBING?** No ti amin nga ubbing iti sangakabbalayan ket umat-atender iti maysa a publiko nga eskuelaan ti State of Hawaii Department of Education (DOE), mangisubmitirka laeng iti **maysa** nga aplikasion para iti sangakabbalayan. Ngem no ti dadduma nga ubbing iti sangakabbalayan ket umat-atender kadagiti pomponduan-publiko nga eskuelaan wenno pribado nga eskuelaan, masapul a kontakem dagita nga eskuelaan tapno maalam ti mayanatap a form ti aplikasion para iti pannangan. Kas pagarigan, no adda uppat nga ubbing iti sangakabbalayan, maysa ti umat-atender iti pomponduan-publiko nga eskuelaan, maysa ti umat-atender iti pribado nga eskuelaan, maysa ti umat-atender iti publiko nga elementaria nga eskuelaan ti DOE, ken maysa ti umat-atender iti publiko a haikul ti DOE, kasapulan a kompletuem ti tallo a nagduduma a form ti aplikasion. Saanmi nga iproseso dagiti aplikasion para iti pomponduan-publiko nga eskuelaan wenno pribado nga eskuelaan. Saanmi nga aprobaran ti aplikasion a di kompleto, isu a siguraduem nga ikabil ti amin a masapul nga impormasion. Isubli ti nakompleto nga aplikasion iti eskuelaan ti anakmo wenno direkta nga ibuson iti: School Food Services Branch, 1106 Koko Head Avenue, Honolulu HI 96816.
- 4. RUMBENG KADI A FILL OUT-AK TI APLIKASION NO MAKAAWATAK ITA A TAWEN A PANAGESKUELA ITI SURAT A MANGIBAGBAGA NGA APROBADON TI ANNAKMO ITI LIBRE A MAKAN?** Saan, ngem pakibasa a naimbag ti surat a naawatmo ken surotem ti instruksion. No adda aniaman nga ubbing iti sangakabbalayan nga awan iti pakaammo a kualipikadoka, kontakem a dagus ti eskuelaan ti anakmo.
- 5. NAAPROBARAN ITI NAPALABAS A TAWEN TI APLIKASION TI ANAKMO. MASAPUL KADI A FILL OUT-AK TI BARO NGA APLIKASION?** Wen. Ti aplikasion ti anakmo ket para laeng iti napalabas a tawen a panageskuela ken para iti sumagmamano laeng nga aldaw iti daytoy a tawen a panageskuela. Aniaman nga aplikasion a naaprobaran sakbay ti Hulio 1, 2024, ket saan nga agaplikar iti 2024 - 2025 a tawen a panageskuela. Malaksid no nakaawatka iti pakaammo a kualipikadoka para iti tawen a panageskuela a 2024 - 2025, masapul a kompletuem ti baro nga aplikasion. No dimo kinompleto ti baro nga aplikasion, agresulta dayta iti panagbaliw ti istatus ti anakmo ken maisingir iti anakmo ti intero a bayad ti makan.
- 6. NAKAAWATAK ITI TULONG MANIPUD ITI SPECIAL SUPPLEMENTAL NUTRITION PROGRAM PARA ITI BABBAI, MALADAGA KEN UBBING (WIC). MAKAALA KADI TI ANNAKMO ITI LIBRE A MAKAN?** Ti ubbing iti sangakabbalayan a makiparpartisipar iti WIC ket mabalin a kualipikado iti libre wenno naksayan ti bayadna a makan. Pangngaasim ta mangisubmitirka iti aplikasion.
- 7. MATSEK KADI TI ITEDKO NGA IMPORMASION?** Wen. Mabalin met a kiddawenmi a mangipatulodka iti naisurat a prueba iti sapul ti sangakabbalayan nga ireportmo.
- 8. NO DIAK MAKUALIPIKAR ITA, MABALIN KADI NGA AGAPLIKARAKTO MANEN?** Wen, mabalinmo ti agaplikar iti aniaman nga oras bayat ti tawen a panageskuela. Kas pagarigan, no sika wenno ti maysa iti sangakabbalayan ket mapukawan iti sueldo wenno maawanan iti trabaho, mabalinmo ti agaplay manen tapno agbalin a kualipikado ti anakmo iti libre ken naksayan a bayad ti makan no bumaba ti mateggedan ti sangakabbalayan iti baba ti limit ti sapul.
- 9. KASANON NO DIAK UMANAMONG ITI DESISION MAIPAPAN ITI APLIKASIONKO?** Pakikontak dagiti opisial iti eskuelaan ti anakmo. Mabalinmo met ti agkiddaw a hearing babaen ti itatawagmo iti (808) 784-5500 wenno agsuratka iti School Food Services Administrator, 1106 Koko Head Avenue, Honolulu, HI 96816.
- 10. MABALINKO KADI TI AGAPLIKAR NO ADDA MAYSA ITI SANGAKABBALAYAK TI SAAN A U.S. CITIZEN?** Wen. Sika, ti annakmo, wenno ti sabali pay a miembro ti sangakabbalayan ket saan a masapul nga agbalin a U.S. citizen tapno makaaplay para iti libre wenno naksayan a bayad ti makan.
- 11. KASANON NO SAAN NGA AGPAPADA TI SAPULKO?** Ilista ti gatad a gagangay nga aw-awatem. Kas pagarigan, no gagangay nga umaw-awatka iti \$1,000 kada bulan, ngem adda sumagmamano nga aldaw a dika nakapagtrabaho iti napalabas a bulan ken nakaawatka laeng iti \$900, ikabilmo a nakaawatka iti \$1,000 kada bulan. No gagangay nga ag-overtime-ka, iramanmo dayta, ngem dimo iraman dayta no manmano laeng nga ag-overtime-ka. No naawananka iti trabaho wenno naksayan ti oras wenno sueldom, usarem ti agdama a sapulmo.
- 12. KASANON NO AWAN TI SAPUL A MAIREPORT TI DADDUMA A MIEMBRO TI SANGAKABBALAYAN?** Mabalin nga awan ti sapul nga aw-awaten ti dadduma a miembro ti sangakabbalayan a dayta ti kiddawenmi nga ireportmo iti aplikasion, wenno mabalin nga awan a pulos ti aw-awatemala a sapul. No mapasamak daytoy, pangngaasim ta isuratmo ti "0" iti blanko nga espasio. Ngem no di masuratan wenno malabsan ti aniaman nga espasio para iti sapul, maibilang met dagita kas zero. Agannadka koma no bay-am a blanko dagiti espasio para iti sapul, ta ipapanmi a talaga a kasta ti kasasaad.
- 13. AGSERSERBIKAMI ITI MILITAR. AGDUDUMA KADI TI IREPORTMI A SAPUL?** Ti gagangay a bayad ken cash a bonusmo ket masapul a maireport kas sapul. No makaalaka iti aniaman a cash nga allowance para iti off-base a pabalay, taraon, wenno bado, masapul met a mairaman dayta kas sapul. Ngem no ti ayanmo a pabalay ket paset ti Military Housing Privatization Initiative, dimo iraman kas sapul ti allowance-mo para iti dayta. Aniaman a kanayonan a bayad iti pannakilaban a resulta ti deployment ket saan met a karaman iti sapul.
- 14. KASANON NO AWAN TI UMANAY NGA ESPASIO ITI APLIKASION PARA ITI PAMILIA?** Ilistam ti aniaman a kanayonan a miembro ti sangakabbalayan ken masapul nga impormasion iti sabali a papel, sa iragpin dayta iti aplikasionmo.

**POSITIBO NGA AKSION KEN PATAS NGA OPORTUNIDAD NGA EMPLOYER**



- 15. KASAPULAN PAY TI PAMILIAK TI TULONG. ADDA KADI SABALI A PROGRAMA A MABALINMI A PAGAPLAYAN?** Tapno maammuum no kasano ti agaplay para iti Hawaii SNAP wenno dadduma pay a benepisio a tulong, kontakem ti lokal nga opisina a tumulong wenno tawagam ti 211.
- 16. MAKAAPLAYAK KADI ONLINE?** Wen! Paregtaendaka a kompletuem ti online nga aplikasion imbes a papel nga aplikasion no kayam. Agpada dagiti makalikaguman ken impormasion a kasapulan iti online nga aplikasion ken iti papel nga aplikasion. Bisitaen ti **ezmealapp.com** tapno mangrugi wenno ammuem ti ad-adu pay maipapan iti proseso ti online nga aplikasion. Kontakem ti School Food Services Branch iti (808) 784-5500 no adda aniaman a saludsodmo maipapan iti proseso ti online nga aplikasion.

No adda sabali pay a saludsodmo wenno kasapulam ti tulong, kontakem koma ti eskuelaan ti a(n)nakmo.

'Toy Sipupudno,

Keith T. Hayashi  
Superintendent

## Polisiya iti Singir iti Di Nabayadan a Pannangan

Maitunos iti United States Department of Agriculture (USDA) Food and Nutritional Service (FNS) a polisiya nga SP 46-2016: Singir iti Di Nabayadan a Pannangan - Polisiya iti Singir ti Lokal a Pannangan ken Hawaii Senate Bill 423, dagitoy ti polisiya ti Department:

- Dagiti estudianta a di nakabayad iti kinnanda iti mismo a nakaawatanda iti serbisio ket mapalubosan a masingir (makan laeng) para iti umuna a 21 nga aldaw iti eskuelaan;
- Ti nagannak/paraguardia ti responsable a mangbayad iti amin a singir iti pannangan a naaramid bayat ti umuna a 21 nga aldaw ti tawen a panageskuela; ken
- Kalpasan ti umuna a 21 nga aldaw, dagiti singir iti di nabayadan a pannangan ket saan a lumbes iti cash a katupag ti pito nga aldaw.

Nailista iti baba ti dagup a mapalubosan a masingir a gatad base iti kinakualipikado:

- o Ti **naksayan** a presio a limit ti singir iti pannangan ti estudianta ket **\$4.90**.
- o Ti Intero a **Bayadan** a limit ti singir iti pannangan ti estudianta (K-8) ket **\$25.20**.
- o Ti Intero a **Bayadan** a limit ti singir iti pannangan ti estudianta (9-12) ket **\$26.95**.

Kanayonanna, saan a palubosan ti eskuelaan ti pannakasingir ti indibidua a masida wenno ekstra a banag iti asinoman nga ubing nga addaan iti negatibo a balanse, aniaman ti istatus ti kinakualipikado ti ubing.

Mabalin a mapalagipan dagiti sangakabbalayan maipapan iti nababa a balanse ti para-pangngaldaw nga account-da babaen ti surat a siaannad a naikabil iti mayawid a sobre ken/wenno tawag iti telepono.

Mabalin met a mangikeddeng dagiti nagannak iti palagip iti nababa a balanse babaen ti EZSchoolPay.com a pakaawatanda iti email notification.

Masapul a bayadan ti nagannak/paraguardia ti amin a singir/utang ti estudianta. No ti negatibo a balanse ket naurnong ken dadakkel ngem iti limit ti singir iti pito (7) nga aldaw, saan a makagatang dagiti estudianta iti makan wenno dadduma a banag agingga a ti negatibo a balanse ket nakurkurang ngem 7 nga aldaw a singir.

**Amin a negatibo a balanse ket masapul a mabayadan iti ngudo ti tawen a panageskuela.**

**Awanan-Diskriminasion a Testamento:** Daytoy ti mangilawlawag iti aramidem no ti panagkunam ket di patas ti pannakatratom.

Maitunos iti linteg iti sibil a kalintegang iti federal ken iti regulasion ken polisiya iti sibil a kalintegang ti U.S. Department of Agriculture (USDA), maiparit a mangipakita daytoy nga institusion iti diskriminasion gapu iti puli, kolor, nasion a nagtaudan, sekso (pakairamanan ti pakabigbigan a sekso ken seksual nga orientasion), disabilidad, edad, wenno panagrebeldel wenno panagisubbot a resulta ti napalabas nga aktibidad a mangilaban iti sibil a kalintegang.

Ti impormasion iti daytoy a programa ket maaramid nga available iti dadduma a lengguahe malaksid iti Ingles. Dagidiay adda disabilidadna nga agkalikagum iti alternatibo a pamay-an ti pannakikomunikar tapno makaala iti impormasion daytoy a programa (kas iti Braille, dadakkel a letra, audiotape, American Sign Language), ket masapul a kumontak iti responsable nga ahensia ti estado wenno lokal nga ahensia a mangipatpatungpal iti programa wenno ti TARGET Center ti USDA iti (202) 720-2600 (boses ken TTY) wenno kontakten ti USDA babaen ti Federal Relay Service iti (800) 877-8339.

Tapno mangipila iti reklamo iti diskriminasion ti programa, masapul a kompletuen ti Agreklamo ti AD-3027 a form, ti USDA Program Discrimination Complaint Form a maala online iti: <https://www.usda.gov/sites/default/files/documents/ad-3027.pdf>, manipud iti aniaman nga opisina ti USDA, babaen ti itatawag iti (866) 632-9992, wenno panagsurat a mayadres iti USDA. Ti surat ket masapul nga aglaon iti nagan, adres, numero ti telepono ti agreklamo, ken ti naisurat a deskripsion iti maikunkuna a panangidumduma iti umdas a detalye tapno mapakaammuan ti Assistant Secretary for Civil Rights (ASCR) maipapan iti kasasaad ken petsa ti maikunkuna a panangsalungasing iti sibil a kalintegang. Ti nakompleto nga AD-3027 a form wenno surat ket masapul a maisubmitir iti USDA babaen ti:

koreo:  
U.S. Department of Agriculture  
Office of the Assistant Secretary for Civil Rights  
1400 Independence Avenue, SW  
Washington, D.C. 20250-9410; wenno  
fax:  
(833) 256-1665 wenno (202) 690-7442; wenno  
email:  
[Program.Intake@usda.gov](mailto:Program.Intake@usda.gov)

Daytoy nga institusion ket saan a mangidumduma.